

Kestävän kaupunkikehityksen NUA-indikaattorit KEKANUA-projekti

Tapio Reinikainen
Suomen ympäristökeskus
23.3.2021

KEKANUA - hankkeen tavoitteet

Tavoitteet jakautuvat kahteen toisiaan täydentävään osaan:

- **NUA-raportoinnin indikaattorityö (tammi-huhti 2020)**
- **Kansallinen kestävän kaupunkikehityksen indikaattorityö (huhti-joulukuu 2020)**

Kummassakin valitaan ja tarpeen tullen myös sovelletaan ja kehitetään indikaattorit kuvaamaan kaupunkien ympäristöllistä, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä.

”Indikaattori on muuttuja tai muuttujasta johdettu arvo, joka osoittaa, tarjoaa tietoa tai kuvaa ilmiön/ympäristön/alueen tilaa siten että kuvaus on merkityksellisempi kuin yksittäisen muuttujan sama arvo”.

OECD:n määritelmä

Kansainvälinen indikaattorityö

- YK:n Agenda2030:n kestävä kehityksen indikaattorit, joita on noin 240. Suomessa työtä koordinoi Tilastokeskus.
- Eurostat tuottaa vuosittain raportin ”Sustainable development in the European Union”, jossa tarkastellaan Agenda2030:n maakohtaisen tason toimeenpanoa noin 100 indikaattorilla.
- YK:n Uudessa Kaupunkikehitysohjelmassa (New Urban Agenda, NUA) tehtävä seuranta ja raportointi
- OECD:n vuosittainen Measuring Distance to Targets –raportointi
- UN Sustainable Development Solutions Networkin (UNSDSN) ja Bertelsmann-säätiön vuosittainen Sustainable Development Report

Indikaattoriyö Suomessa

- FISU-kuntien REMI-indikaattorit
- SYKE:n ja Kuntaliiton vetämän Luontokunnat verkoston kuntien biodiversiteetti-indikaattorihanke.
- SYKE:n koordinoimassa Cirkwaste-hankkeessa on juuri valmistunut tilastokeskuksen laatimat kiertotalouden liiketoiminnan indikaattorit.
- Muut kiertotalousindikaattorit
- Suomen Kansallinen julkisten hankintojen strategia 2020 sisältää myös kestävyiden elementtejä sekä indikaattoreita helpottamaan tiedolla johtamista.
- SYKE:n Kestävä seudullinen maankäyttö ja liikenne –hankekokonaisuudessa määriteltiin toiminnallisten kaupunkiseutujen kestävyiden indikaattoreita. SYKE:ssä on koottu myös yhdyskuntarakenteen indikaattorit kahdeksan teeman kautta.
- HINKU-verkoston vähähiilisuuden seuraintindikaattorit
- HYMY-hankkeen rakennetun ympäristön hyvinvointi-indikaattorit.

Esimerkki REMI-projektista

Energia:

- **Avainindikaattorit**

- Uusiutuvan energiantuotanto kunnan alueella
- Kunnan alueen energiankulutus
- Kunnan alueen metsien hiilivarastot

- **Täydentävät indikaattorit**

- Päästökauppalaitosten kasvihuonekaasupäästöt
- Geolämmön tuotanto kunnan alueella
- Asennettujen maalämpöjärjestelmien määrä kunnan alueella
- Asennettujen ilmalämpöpumppujen ja vesi-ilmalämpöpumppujen määrä kunnan alueella

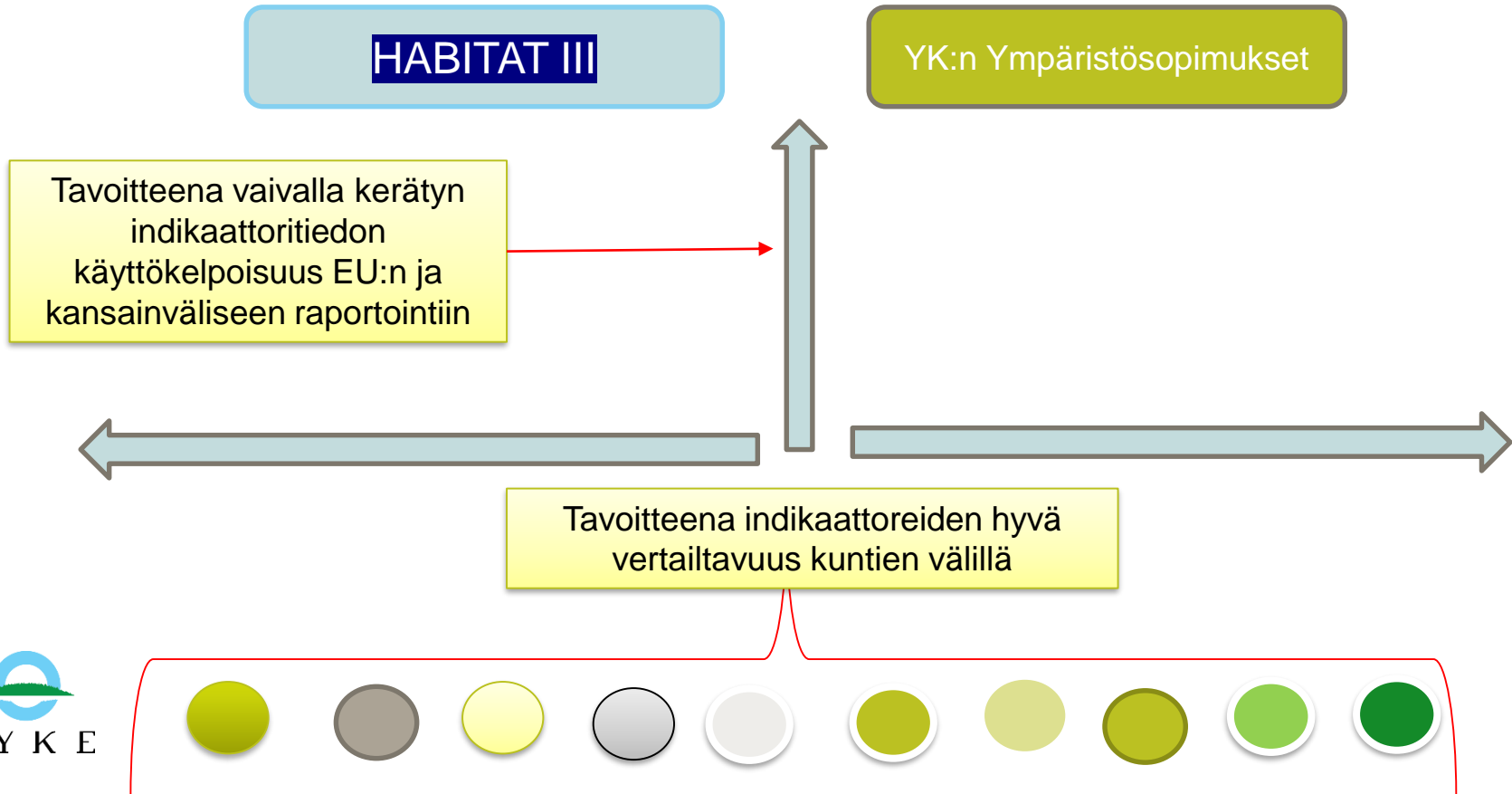
REMI –projektissa indikaattorit luokiteltiin niiden arvottamistehtävässä saamien pisteiden perusteella resurssiviisaustiekarttojen kaistoihin ja jaoteltiin

- **avainindikaattoreihin ja täydentäviin indikaattoreihin**, jossa avainindikaattoreita ovat ne, jotka olivat saaneet pisteytyksessä suurimmat arvot
- kuntaorganisaatiota koskeviin **indikaattoreihin** ja koko kuntaa koskeviin **indikaattoreihin**, joiden tarkastelussa on mukana kunnan koko alue, kaikki kuntalaiset, yritykset ja yhteisöt

Kuntien asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä laadittu ehdotus resurssiviisauden tiekartan indikaattoreista jaoteltiin seuraaville kaistoille

- Energia
- Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne
- Kulutus ja materiaalit
- Vedenkäyttö ja luonnonvedet
- Luonnon monimuotoisuus
- Ruoantuotanto- ja kulutus
- Elinympäristö (viihtyvyys ja terveellisyys)

Indikaattorikehityksen haasteita; horisontaalinen vertailtavuus ja vertikaalinen raportoitavuus

Kiitos

